VIKIPEEDIA

Drehu keel

See artikkel vajab toimetamist. *(Juuni 2015)*
Palun aita artiklit toimetada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Drehu_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

See artikkel ootab keeletoimetamist.
Kui oskad, siis palun aita artiklit keeleliselt parandada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Drehu_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Drehu keel, mille alternatiivsed nimed on Dehu, De'u, Lifou, Lifu, Qene keel, kuulub Austroneesia hõimkonda. Täpsemalt, drehu keel on üks Loyality saartel kõneldud keeli, mis kuuluvad Kaug-Okeaania keelkonda. Kaug-Okeaania keeled pärinevad Kesk-Ida-Okeaania keeltest ning need omakorda Ida Malai-Polüneesia keelkonnast. Viimane keelkond tekib Kesk-Ida Malai-Polüneesia keeltest, mis kuuluvad Malai-Polüneesia keelkonda ja see pärineb Austroneesia hõimkonnast. 2009. aasta andmel on umbes 13 000 kõnelejat, kelle emakeel on drehu keel. Lisaks nendele on 2500 kõnelejat, kes kasutavad drehu keelt teise keelena. Drehu keel on suuliselt põlvest põlve üle kandunud. Esmakordselt panid selle keele kirja inglise misjonärid 1840. aastatel. 1970. aastatel loodi uuenenud süsteem. Keeles on kasutusel 30 tähte: 7 vokaali ja 23 konsonanti. Drehu keeles kasutatakse ladina tähestikku. [2]

Drehu keel	
Kõneldakse	Loyalty saartel, Lifou ja Tiga.
Kokku kõnelejaid	13 000[1]
Keelesugulus	Austroneesia hõimkond,Kesk-Ida-Austroneesia keelkond **Loyality saarte keeled**
Keelekoodid	
ISO 639-1	dhv

Sisukord

Foneetika
Vokaalid
Konsonandid
Arvsõnad
Asesõnad
Keelenäide
Huvitavat drehu keele kohta
Viited

Foneetika

Vokaalid

	Eesvokaalid	Keskvokaalid	Tagavokaalid
Kõrged vokaalid	i iː		u uː
Keskkõrged vokaalid	e eː	ø øː	o oː
Madalad vokaalid	æ æː		ɑ ɑː

Konsonandid

		Labiaalid	Labiodentaalid	Dentaalid	Alveolaarid	Retrofleksed häälikud	Alveolaarpentaalid	Velaarid	Larüngaalid
Kulsiilid ja Afrikaadid	Helitu	p		t		ʈ	t͡ʃ	k	
	Helilised	(b)		d		ɖ	(d͡ʒ)	g	
Nasaalid	Helitu	m̥		n̥			ɲ̊	ŋ̊	
	Heliline	m		n			ɲ	ŋ	
Frikatiivid	Helitu		f	θ	s			x	h
	Heliline		(v)	ð	z				
Lateraalid	Helitu			l̥					
	Heliline			l					
Resonandid	Helitu	ʍ							
	Heliline	w							

Arvsõnad

1	caa(s)
2	lue
3	köni
4	eke
5	trii-pi
6	caa-ŋömen
7	lue-ŋömen
8	köni-ŋömen
9	eke-ŋömen
10	lue-pi

[3]

Asesõnad

Ainsus

Eni/ni : Mina, minu

Eö/ö : Sina

Nyipë/nyipëti : Sina(viisakas vorm, pöördumaks vana mehe poole)

Nyipo/nyipot(i) : Sina(viisakas vorm, pöördumaks vana naise poole)

Angeic(e) : Tema

Nyidrë/nyidrët(i) : Tema(viisakas vorm, pöördumaks vana mehe poole)

Nyidro/nyidrot(i) :Tema(viisakas vorm, pöördumaks vana naise poole)

Ej(e) : See

Duaalsus

Eaho/ho : Meie kaks (mina ja tema)

Easho/sho (easo/so) : Meie kaks (mina ja sina)

Epon(i)/pon(i) : Teie kaks

Eahlo : Nemad kaks

Lue ej(e) : Nemad kaks, asjade või loomade kohta

Mitmus

Eahun(i)/hun(i) : Meie (mina ja nemad)

Eashë/shë, easë/së : Meie (mina, sina ja nemad)

Epun(i)/pun(i) : Teie kõik

Angaatr(e) : Nemad kõik

Itre ej(e) : Nemad kõik (asjade või loomade kohta) [4]

Keelenäide

Thupene lai angatr a tro qa lei ngōne hnapet. Nad pidid saarelt konflikti tõttu lahkuma. [5]

Huvitavat drehu keele kohta

Drehu keel on laialdaselt levinud kirikukeel, selle tõestuseks on fakt, et Jehoova tunnistajate igakuine ajakiri Vahitorn ilmub ka drehu keeles (Ita Ne Thup). Kokku ilmub see ajakiri maailmas veidi rohkem kui 150 keeles. [6]

Viited

1. prs (http://www.ethnologue.com/language/dhv:)
2. [1] (https://en.wikipedia.org/wiki/Drehu_language)
3. http://repository.usp.ac.fj/5247/1/At_sixes_and_sevens.pdf
4. http://wikipedia.qwika.com/fr2en/Drehu
5. http://www.omniglot.com/writing/drehu.php
6. http://www.jw.org/dhv/

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Drehu_keel&oldid=4204850"

Selle lehekülje viimane muutmine: 14:18, 1. juuni 2015.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.